

Els preus en el sector lleter, 2008

Observatori de la llet.- DAR

març 2009

Els preus en el sector lleter

L'Observatori de la Llet des de la seva creació dóna informació de preus de la llet, en origen i al consum.

En origen ho fa, tal i com s'estableix en el decret, a partir de la gestió econòmica de les explotacions de vaques de llet. Per tant, en parlar de preu percebut significa que es parla d'ingrés mitjà de la venda de llet, amb primes incloses, és a dir que el preu base, estipulat per a un determinat contingut de nutrients i de qualitat higiènica i sanitària especificada, es transforma en ingrés; incloent-hi també les diferències que es puguin derivar del volum de llet, de la pertinença a una cooperativa, etc. La mostra d'explotacions és representativa del sector productor i, per aquest motiu, la informació sobre el preu al productor és la que forma part dels resultats econòmics del sector productor de l'exercici anual.

Pel que fa als preus d'altres ingressos, com ara la venda neta d'animals, igualment són valors extrets de la gestió econòmica. De la mateixa manera els preus d'alguns inputs – gra de cereals, tortós, bagàs, serradures per a llet, etc.- fan referència al preu i/o cost d'incorporació d'un o altra a l'activitat productiva. En conseqüència, no són preus de llotja ni de primers venedors, són el que li costa al ramader, segons on i quan ho compra.

Per últim, tal i com es ve explicant als diferents informes realitzats, l'Observatori de la Llet fa un seguiment del preu dels productes lactis a diferents supermercats de Barcelona, amb l'objectiu de conèixer l'evolució del contingut dels lineals de la llet i dels preus. En aquest cas, no és un estudi representatiu de tot el consum, ni de totes les àrees de distribució. Per tant, els interessats s'han d'adreçar a les webs oficials del seguiment de preus i dels índexs de preus al consum.

Capítols

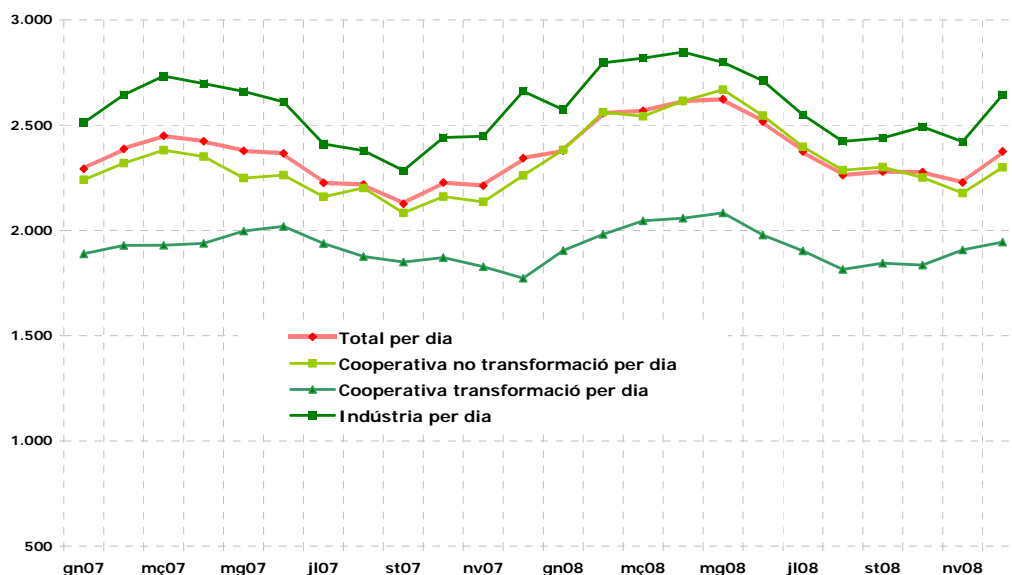
PREUS DE LA LLET A LES EXPLOTACIONS DE CATALUNYA.....	4
<i>El volum recollit de llet</i>	4
<i>Preu base i percebut</i>	5
PREUS DE LA LLET AL MÓN.....	8
<i>Evolució dels preus a Europa</i>	8
<i>Evolució dels preus a EUA</i>	8
<i>Evolució dels preus a Nova Zelanda</i>	9
<i>Evolució dels preus a França</i>	10
COMPARACIÓ DE PREUS.....	11
PREUS D'ALTRES PARTIDES DELS INGRESSOS	13
<i>Vaques de desfer</i>	13
<i>Vedells frisons</i>	13
PREUS PAGATS PER ALS PRINCIPALS PRODUCTES	14
<i>Pinso per a vaques</i>	14
<i>Blat de moro (gra)</i>	15
<i>Tortó de soja 44</i>	16
<i>Alfals deshidratat</i>	17
<i>Palla d'ordi</i>	17

<i>Llet en pols</i>	18
<i>Bagàs de cerveseria</i>	18
<i>Serradures de fusta</i>	19
PREUS DELS PRODUCTES LACTIS.....	20
<i>Índex de preus al consum</i>	20
<i>El preu de la llet bàsica de primeres marques</i>	20
<i>El preu de la llet bàsica de marques de distribució</i>	21
<i>El preu d'altres productes lactis</i>	22

Preus de la llet a les explotacions de Catalunya

De les dades de les explotacions de la mostra de l'Observatori es recullen els ingressos directament obtinguts de la venda de la llet a la indústria o a qualsevol altra centre de recollida, i sobre aquestes dades s'elaboren els informes trimestrals i anuals. Atès que es tenen dades dels ingressos mensuals des de gener de 2007 els gràfics inclouen tota la sèrie, amb l'objectiu de facilitar la comprensió de l'evolució. Els preus percebuts són, per tant, els ingressos provinents del lliurament de la llet, incloent-hi les primes per qualitat i volum, i qualsevol altra especificitat de pagament.

El volum recollit de llet

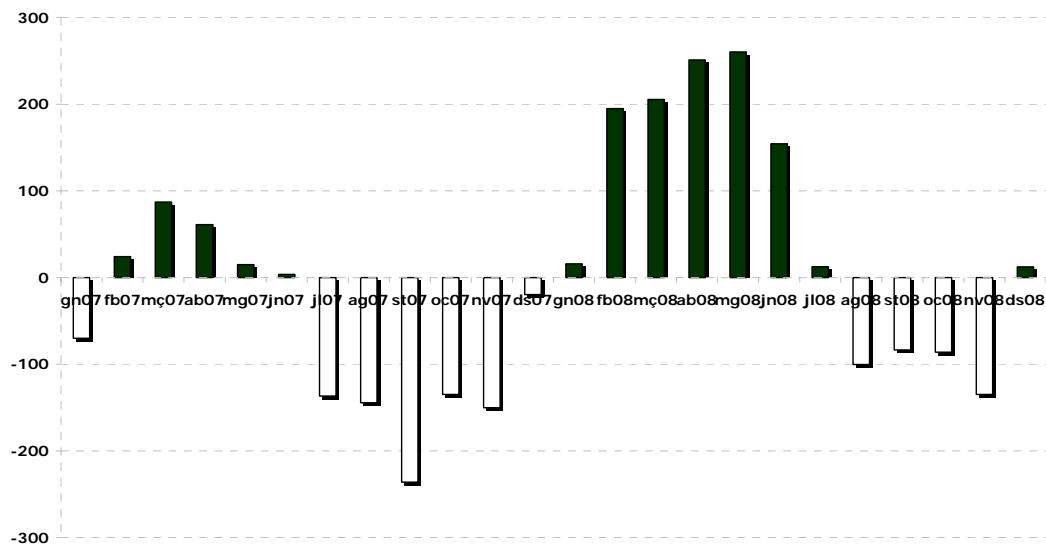

Gràfic 1.- Evolució de la quantitat mitjana de llet recollida per dia i explotació, en kg. total, indústria i cooperatives. 2007 i 2008.

La mitjana del volum recollit per explotació en els dos anys és de 2.363 litres/dia (línia vermella del gràfic 1). L'any 2007 es recolliren 2.305 litres per explotació i dia, i en el 2008 2.422 litres (un 5% més).

Pel que fa al volum total la indústria recull el 44%, les cooperatives de no transformació (incloent-hi centres de recollida) el 42%, i les cooperatives de transformació el 14%.

En el gràfic 2 es pot observar mes a mes la desviació del lliurament diari respecte de la mitjana de tota la sèrie (2.363 litres/explotació i dia). El 2007, concretament en la sèrie de mesos en que el preu de la llet pagat al productor va pujar, el volum recollit va estar per sota de la mitjana. El desembre de 2007 va tornar a la posició mitjana de recollida, i des de gener de 2008 fins a juliol es va recollir un volum superior a la mitjana. En general, els mesos d'estiu es recull menys llet.

Gràfic 2.- Desviació mensual de la quantitat mitjana de llet recollida per dia i explotació, respecte de la mitjana de la sèrie (2.363 litres/explotació i dia)

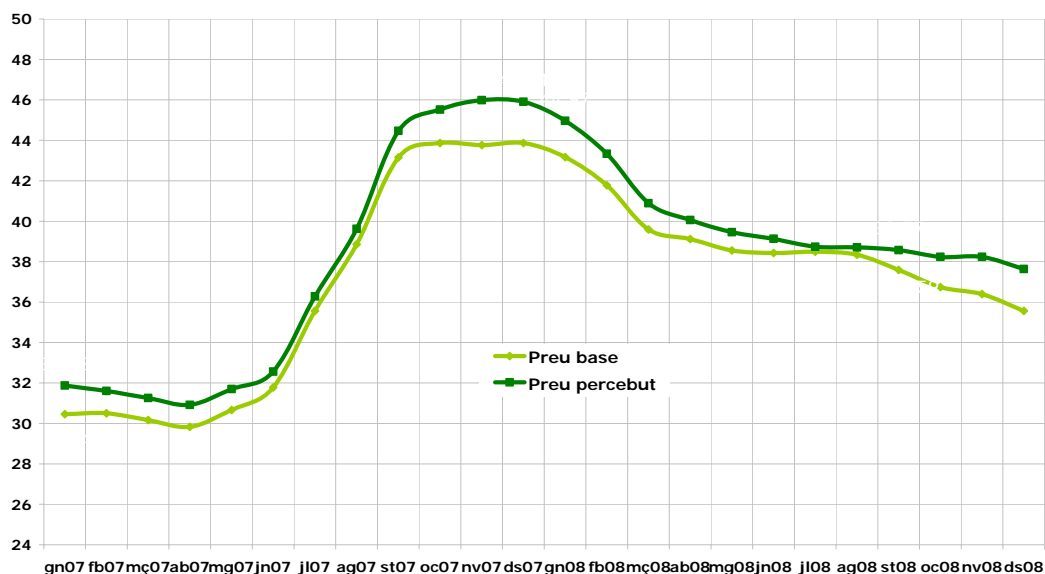
Preu base i percebut

En la taula 1 s'indiquen els preus base i els preus percebuts (els base amb totes les primes), com a mitjanes ponderades pel volum de llet.

Mes/any	Preu base, cts/l			Preu percebut, cts/l		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Gener		30,46	43,17		31,88	44,97
Febrer		30,50	41,78		31,60	43,33
Març		30,16	39,59		31,25	40,89
Abril		29,83	39,12		30,91	40,06
Maig		30,67	38,55		31,70	39,46
Juny		31,78	38,43		32,56	39,13
Juliol		35,56	38,49		36,28	38,73
Agost		38,86	38,34		39,62	38,70
Setembre		43,16	37,59		44,47	38,57
Octubre		43,87	36,74		45,52	38,24
Novembre		43,76	36,39		45,98	38,23
Desembre		43,87	35,57		45,91	37,63
Mitjana anual	29,90	36,04	38,65	30,79	37,31	39,83

Taula 1.- Evolució del preu base i percebut, cts/l

De 2007 a 2008 el preu base va augmentar el 6,75% i el preu percebut el 6,33%, si bé el comportament d'un i altra any ha estat ben diferent. Per exemple, fixant-nos en el preu percebut: En el 2007 el primer semestre va tenir un preu mitjà de 31,65, sense gaires variacions mensuals, i en el segon semestre va tenir pujades constants situant-se en una mitjana semestral de 42,96. En canvi, en el 2008 hi hagut una davallada continua, des de 44,97 a 37,63, és a dir un descens anual del 16,31%. En el gràfic 3 es pot visualitzar l'evolució dels preus base i percebut.

Gràfic 3.- Evolució del preu base i percebut, en cts/l, de gener de 2007 a desembre 2008.

Pel que fa a les primes, associades al preu base, segons el primer comprador, l'evolució al llarg de 2008, es pot veure a la taula 2.

Any 2008	Preu base, cts/l			Prima cts/dècima greix			Prima cts/dècima proteïna		
	Indústria	Coop. no transf.	Coop. transf.	Indústria	Coop. no transf.	Coop. transf.	Indústria	Coop. no transf.	Coop. transf.
Gener	44,24	43,74	37,75	0,19	0,21	0,45	0,42	0,38	0,68
Febrer	42,64	42,08	37,79	0,19	0,21	0,45	0,42	0,39	0,68
Març	40,08	39,64	37,77	0,20	0,18	0,45	0,42	0,39	0,68
Abril	39,60	38,56	39,52	0,20	0,19	0,47	0,42	0,34	0,71
Maig	39,01	37,87	39,50	0,20	0,22	0,47	0,42	0,30	0,71
Juny	38,89	37,71	39,50	0,20	0,20	0,47	0,42	0,30	0,71
Juliol	38,64	38,25	38,86	0,20	0,19	0,46	0,42	0,32	0,70
Agost	38,65	37,91	38,85	0,20	0,19	0,46	0,42	0,30	0,70
Setembre	37,82	37,03	38,84	0,20	0,20	0,46	0,40	0,30	0,70
Octubre	36,98	36,38	37,20	0,19	0,21	0,44	0,40	0,31	0,67
Novembre	36,84	35,80	36,88	0,19	0,20	0,44	0,40	0,35	0,67
Desembre	35,98	34,66	37,16	0,19	0,19	0,44	0,40	0,35	0,67

Taula 2.- Preu base i primes qualitat nutritiva segons primers compradors, 2008

De la taula 2 i de les primes de qualitat higiènica sanitària, juntament amb les primes de volum, distància al centre de recollida, i d'altres modalitats de pagament, s'obté el preu percebut, ponderat pel volum, detallat a la taula 1. L'evolució durant el 2008 segons el primer comprador s'indica a la taula 3. Tal i com es pot observar el preu final té unes lleugeres diferències segons qui sigui el primer comprador, no obstant això, de mitjana anual, les

diferències no van més enllà de 1,5 cts/l, que poden ser atribuïdes a la prestació de serveis, en alguns casos imputats al preu de la llet.

Mes/Centre recollida	Preu percebut, cts/l		
	Indústria	Cooperativa o centre de recollida no transformació	Cooperativa de transformació
Gener	45,86	44,70	42,98
Febrer	44,08	42,82	42,64
Març	41,32	40,23	41,75
Abril	40,26	38,99	43,15
Maig	39,99	38,07	42,72
Juny	39,86	37,83	41,39
Juliol	39,29	37,81	40,22
Agost	39,18	37,69	40,74
Setembre	38,81	37,40	41,84
Octubre	38,56	37,24	40,60
Novembre	38,60	36,92	41,29
Desembre	37,92	35,95	42,22
Mitjana anual	40,31	38,81	41,80

Taula 3.- Evolució del preu percebut durant 2008, segons el primer comprador

Per últim, a la taula 4 s'indica el preu percebut segons l'estrat de quota de les explotacions, per a l'any 2008.

Mes/estrat	Preu percebut, cts/l			
	< 250 t	250-500 t	500-1.000 t	> 1.000 t
Gener	44,27	45,49	45,25	45,27
Febrer	41,96	44,33	43,48	43,34
Març	40,55	41,32	40,85	40,66
Abril	39,22	40,63	39,53	39,52
Maig	38,25	39,39	38,75	39,05
Juny	37,75	39,42	38,58	38,85
Juliol	37,37	38,80	38,24	38,63
Agost	37,43	38,52	38,08	38,56
Setembre	37,21	38,13	37,81	38,20
Octubre	36,95	38,01	37,74	37,96
Novembre	36,39	38,14	37,63	37,77
Desembre	35,09	37,80	36,56	37,02
Mitjana anual	38,54	40,00	39,38	39,57

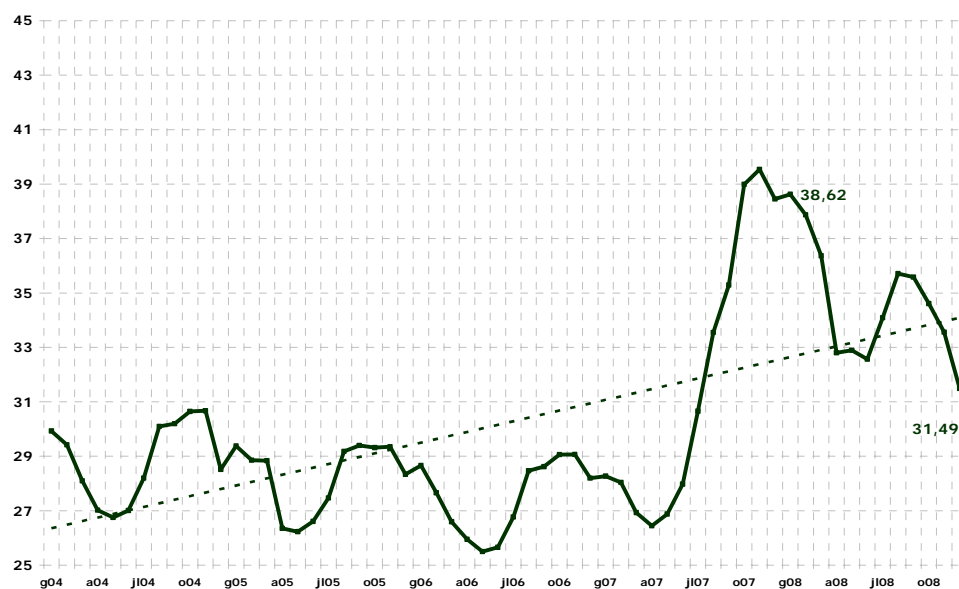
Taula 4.- Evolució del preu percebut durant l'any 2008, per les explotacions segons estrat de quota

Si bé en el grup d'explotacions més petites el preu percebut és una mica inferior, durant tots el mesos, les diferències no són molt amples entre estrats.

Preus de la llet al món

Evolució dels preus a Europa¹

Al gràfic següent (gràfic 4) s'hi pot veure l'evolució del preu des de gener de 2004 a desembre de 2008. Els dos valors ressaltats són els preus de gener i de desembre de 2008.

Gràfic 4.- Evolució dels preus en cts. €/litre a Europa 2004-2008

Cal observar que els valors són mitjanes aritmètiques, i per aquest motiu el més important a ressaltar és l'evolució i/o tendència, i no tant els valors. El valor mitjà de 2007 fou de 31,75 cts/l i el de 2008 ha estat de 34,68, per tant l'augment fou del 9,22%, si bé, com es pot comprovar al gràfic la pujada de 2007, de meitat d'any a final, es va minvant al llarg de l'any 2008, tot i que la mitjana 2008 sigui superior a la de 2007.

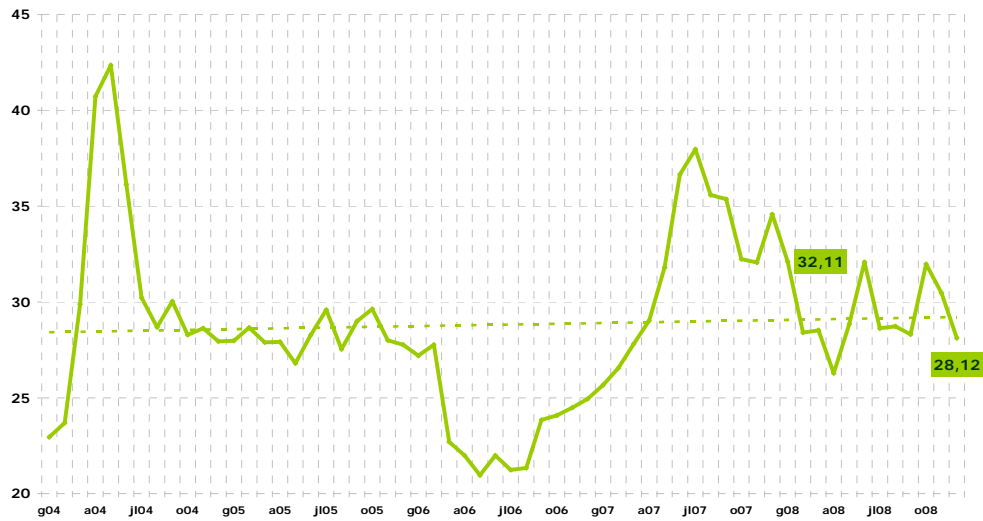
Evolució dels preus a EUA²

Al gràfic següent s'hi pot veure l'evolució del preu des de gener de 2004 a desembre de 2008. Els dos valors que hi surten són els preus de gener i de desembre de 2008. El preu durant l'any 2008 ha tingut baixades i pujades, amb una mitjana de 29,28 cts/l, valor inferior en el 8,52% a la mitjana de 2007 (32,11 cts/l). L'augment continuat des d'octubre de 2006 fins a l'agost de 2007 ha donat lloc a una tendència a la baixa, si bé amb pujades i baixades.

¹ El valor que s'indica prové d'una mitjana del **preu pagat** per 17 de les més importants indústries làcties que recullen llet a la UE. El preu es refereix a una llet amb 4,2% de matèria grassa, 3,35% de matèria proteica, menys de 25.000 bactèries, menys de 250.000 cèl·lules i unes entregues anuals de 350.000 kg.

² El valor que s'indica prové d'una mitjana del preu pagat als EUA per la llet classe III (4,2% greix, 3,4% proteïna i fins a 249.999 cèl·lules somàtiques), aquest tipus de llet s'utilitza per "mantega", llet en pols i formatge.

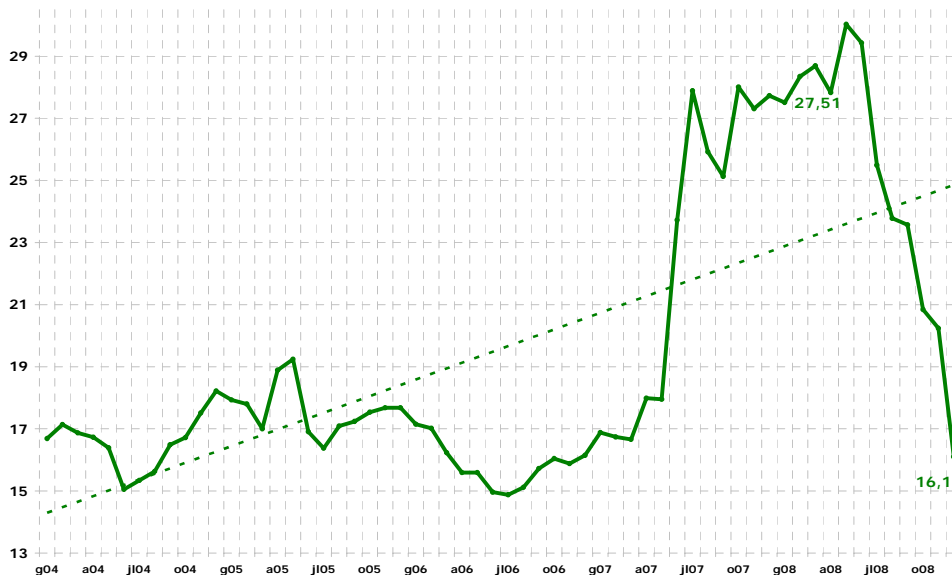

Gràfic 5.- Evolució dels preus en cts €/litre a EUA 2004-2008

Evolució dels preus a Nova Zelanda³

Al gràfic 6 s'hi pot veure l'evolució del preu des de gener de 2004 a desembre de 2008. Els dos valors que hi surten són els preus de gener i de desembre de 2008. El preu de la llet a Nova Zelanda, des de la primavera de 2007, va augmentar sense parar, en canvi des de meitat de 2008 fins al desembre ha caigut en picat situant-se en valors de 2004, 2005 i 2006.

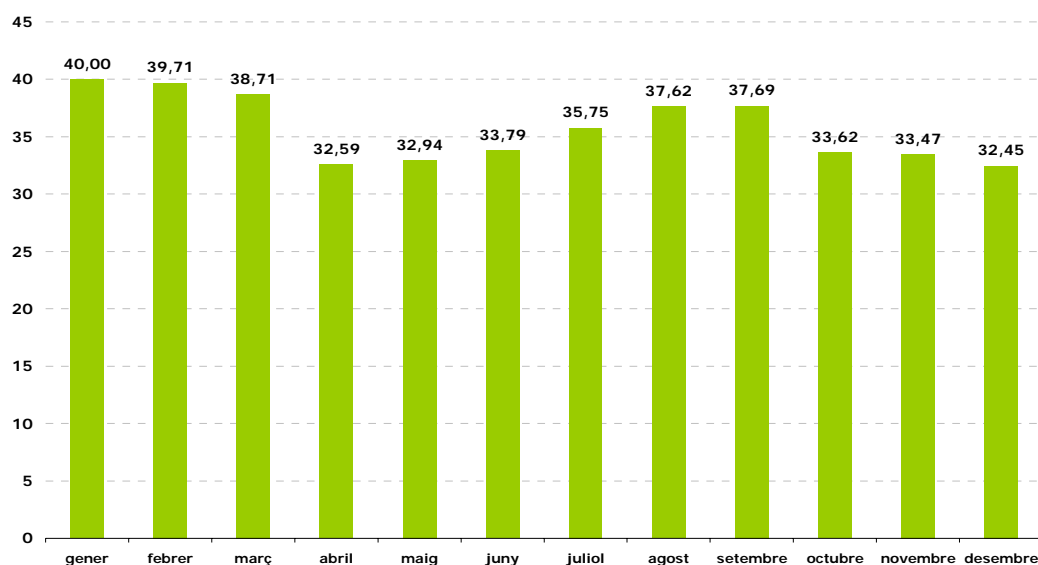
Gràfic 6.- Evolució dels preus en ct. €/litre a Nova Zelanda 2004-2008

³ El preu que s'indica correspon a la previsió de cotització de la llet de la indústria lletera Fonterra, per a unes qualitats de 4,2% de matèria grassa i 3,4% de proteïna.

L'any 2007 la mitjana del preu pagat fou de 22,66 cts/l, i la de 2008 de 25,16 cts/l (un augment de l'11%).

Evolució dels preus a França⁴

En el gràfic 7 hi ha l'evolució del preu pagat durant 2008. S'hi pot observar la baixada important durant la primavera, la remuntada i posterior baixada de finals d'any.

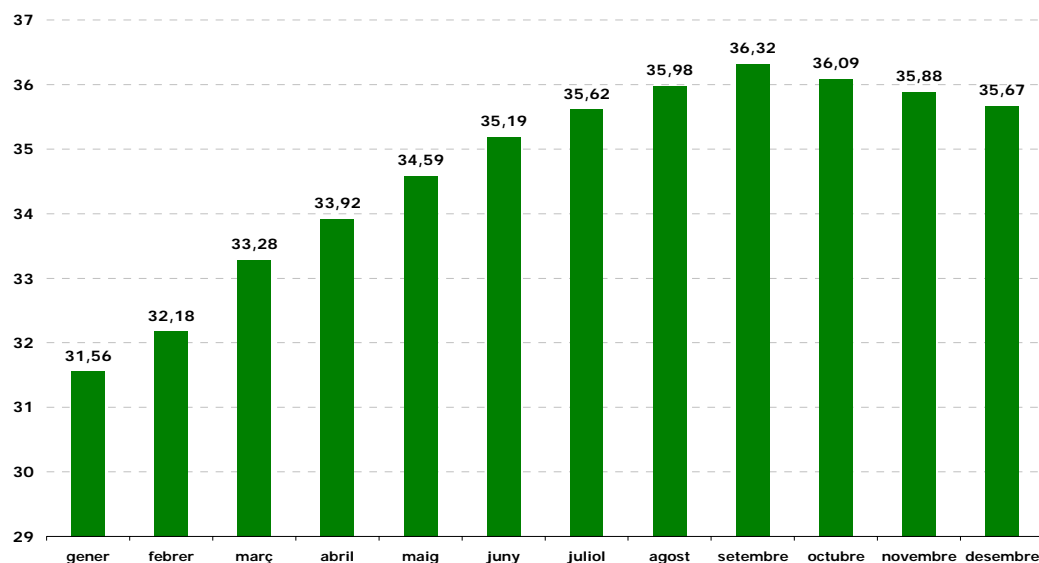
Gràfic 7.- Preu mitjà cts/l 4,2% greix i 3,4 % proteïna bruta, a França, 2008

La baixada d'octubre (de 5 cts/l de setembre a octubre) va provocar conflictes entre productors i lleteries, i la conseqüent reunió de CNIEL i la proposta per al novembre, desembre i primer trimestre de 2009.

La mitjana de 2008 dels preus pagats per aquestes indústries va ser de 35,69 cts/l. Segons dades del mes de gener 2009 el preu pagat ha augmentat a 35,24 cts/l, en part a causa del repartiment trimestral d'alguns centres. De fet, segons la FRPL (Federació regional de productors de llet) al Sud-oest de França el preu mitjà el gener ha estat de 33,11.

En el gràfic següent (gràfic 8) pot veure's l'evolució interanual. Per exemple, de desembre de 2007 a desembre de 2008 el preu mitjà ha estat de 35,67.

⁴ L'evolució dels preus correspon a les dades de 4 empreses lleteres molt importants en el total del volum de llet, i els preus s'expressen en cts/l 4,2% greix i 3,4% proteïna bruta. Les empreses són: Bongrain CLE (Basse Normandie), Danone (Pas de Calais), Lactalis (Pays de la Loire), i Sodiaal

Gràfic 8.- Mitjana interanual, preu llet França cts/l, 2008

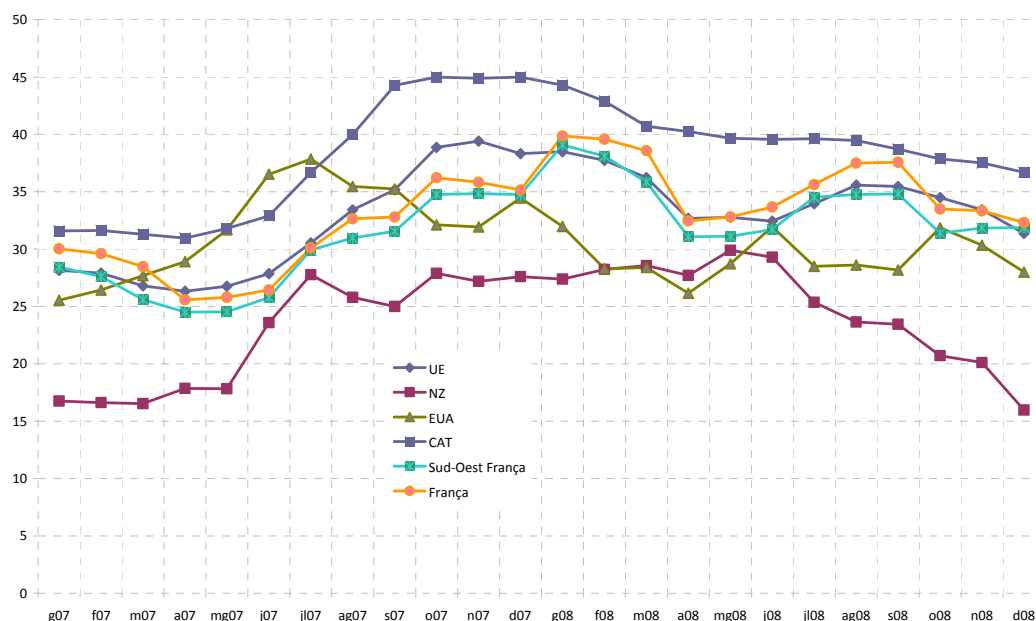
Comparació de preus

Comparar preus d'un i altre lloc és usual entre productors, industrials, tècnics, consumidors, etc., i no és fàcil. S'haurien de comparar moltes altres coses, i no només intentar estandarditzar primes. La producció de llet a les explotacions està subjecte a moltes variables (geogràfiques, orogràfiques, edàfiques, climàtiques, socials, econòmiques, polítiques, etc.), i caldria una simulació multifactorial. En la següent taula 5 i gràfic 9 s'indiquen els preus base, estandarditzats a 4% de greix i 3,2% de proteïna, partint d'unes primes per greix (0,23 cts/dècima, a partir de 3,7%) i per proteïna (0,42 cts/dècima, a partir de 3,1%)⁵, per als mesos de 2007 i 2008, de UE, NZ, EUA, Catalunya, Regió Sud-oest de França - *Midi-Pyrénées i Aquitaine* - i França (a partir de les 4 principals empreses lleteres).

⁵ S'han agafat els valors mitjans de les primes a Catalunya per a l'any 2008.

Mes	Preu base 4% de greix i 3,2% proteïna, cts/l					
	UE	NZ	EUA	CAT	Sud-Oest França	França
g07	28,14	16,75	25,54	31,58	28,43	30,02
f07	27,91	16,61	26,43	31,62	27,61	29,60
m07	26,80	16,53	27,69	31,28	25,59	28,46
a07	26,32	17,86	28,90	30,95	24,50	25,57
mg07	26,75	17,82	31,67	31,79	24,52	25,79
j07	27,85	23,59	36,53	32,90	25,77	26,43
jl07	30,53	27,76	37,84	36,68	29,92	30,11
ag07	33,42	25,79	35,46	39,98	30,97	32,63
s07	35,16	25,00	35,24	44,28	31,55	32,79
o07	38,86	27,88	32,11	44,99	34,77	36,22
n07	39,41	27,18	31,93	44,88	34,83	35,83
d07	38,32	27,60	34,45	44,99	34,75	35,15
g08	38,49	27,38	31,98	44,29	39,08	39,86
f08	37,74	28,22	28,28	42,90	38,10	39,58
m08	36,24	28,56	28,40	40,71	35,83	38,58
a08	32,67	27,70	26,15	40,24	31,07	32,46
mg08	32,77	29,90	28,72	39,67	31,10	32,81
j08	32,44	29,30	31,95	39,55	31,70	33,66
jl08	33,96	25,36	28,50	39,61	34,51	35,62
ag08	35,58	23,65	28,60	39,46	34,77	37,49
s08	35,45	23,44	28,18	38,71	34,81	37,56
o08	34,48	20,71	31,85	37,86	31,38	33,49
n08	33,43	20,11	30,34	37,51	31,84	33,34
d08	31,36	15,97	27,99	36,69	31,87	32,31
Mitjana07	31,62	22,53	31,98	37,16	29,43	30,72
Mitjana08	34,55	25,02	29,24	39,77	33,84	35,56

Taula 5.- Preu base, cts/l, 4% greix, 3,2% proteïna. 2007 i 2008. UE (Europa) NZ (Nova Zelanda) EUA (Estats Units Amèrica) Cat (Catalunya), Sud-oest França, França.

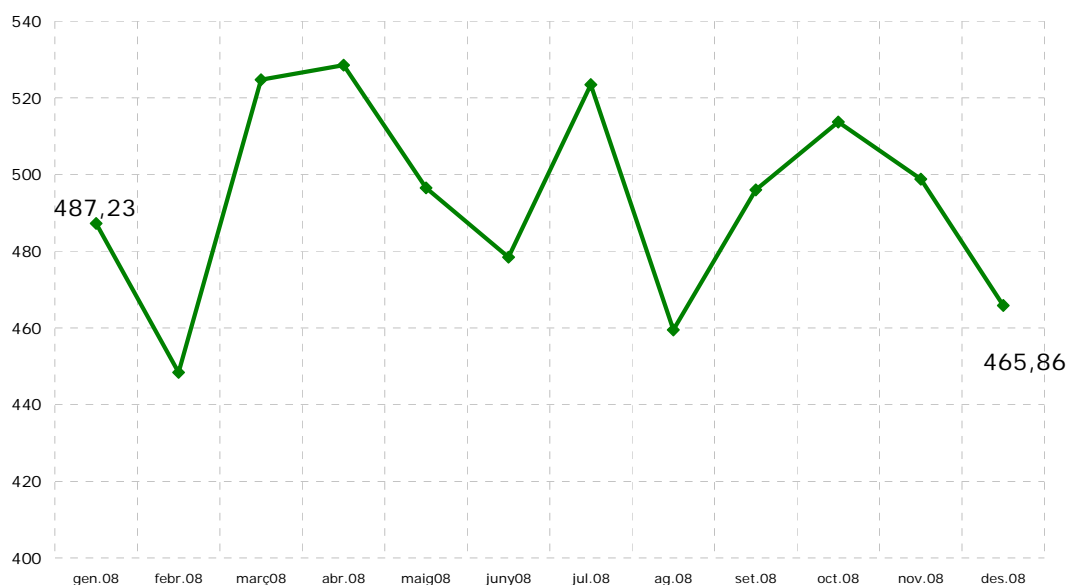
Gràfic 9.- Evolució del preu base, 4% greix i 3,2% proteïna, 2007 i 2008. UE (Europa) NZ (Nova Zelanda) EUA (Estats Units Amèrica) Cat (Catalunya), Sud-oest França, França.

Preus d'altres partides dels ingressos

A continuació s'inclou el comportament del preu de la vaca de desfer i del vedell frisó, dues fonts d'ingressos, si bé molt lluny de ser determinants en el benefici de les explotacions de llet de Catalunya, però que en alguns casos poden inclinar el benefici en una o altra direcció.

Vaques de desfer

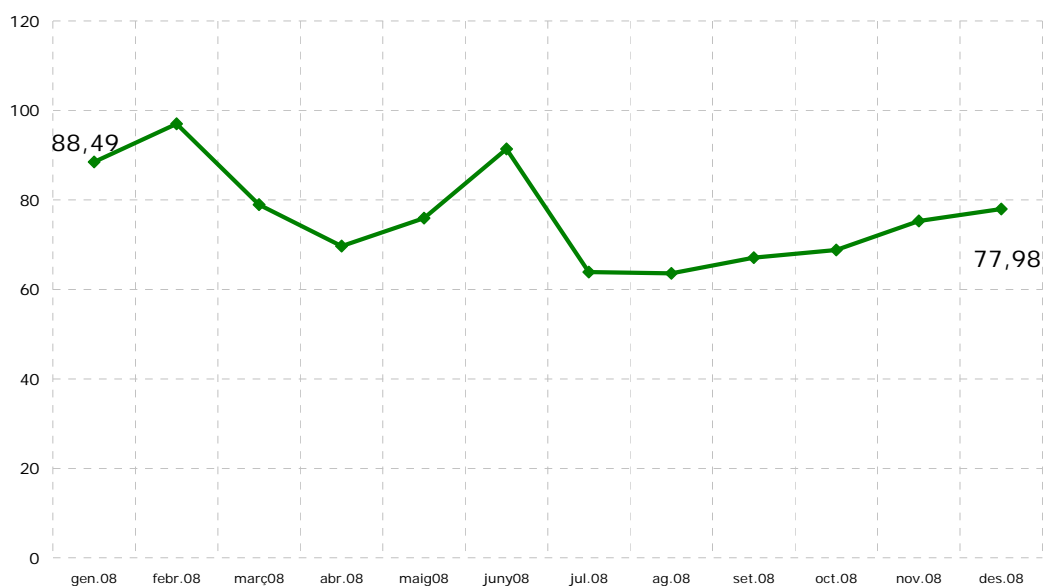
De gener a desembre de 2008 el preu ha baixat el 4,39%, i el preu mitjà de l'any, amb les oscil·lacions que es poden observar al gràfic, ha estat de 494,20 €/cap.

Gràfic 10. - Evolució del preu de venda de la vaca de desfer en €/cap per al 2008

Vedells frisons

El preu mitjà de 2008 va ser de 76,64 €/cap. L'evolució s'indica al gràfic 11.

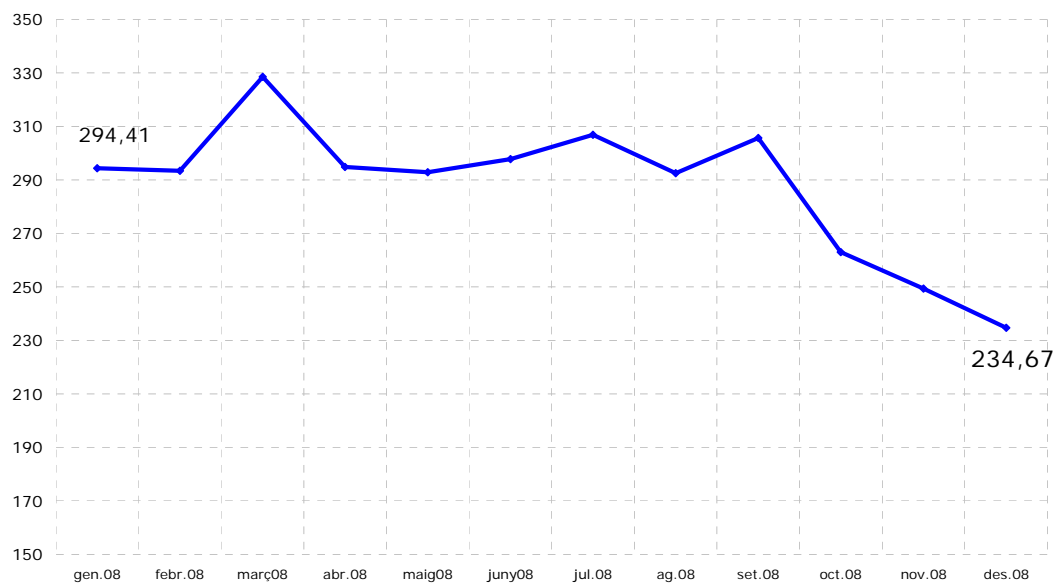
Gràfic 11.- Evolució del preu de venda del vedell frisó en €/cap per al 2008

Preus pagats per als principals productes

A continuació s'indiquen les evolucions d'alguns preus dels principals inputs de les explotacions de vaques de llet. Per a ampliar informació es poden adreçar a les web de llotges, i les web oficials de les diferents institucions. S'ha d'advertir que aquests preus són els que les explotacions han pagat, i que sovint no concorden amb els preus de mercat, ja que la gestió econòmica recull els costos dels factors, de manera que, en funció del moment de compra de qualsevol producte, hi pot haver una variació considerable entre una explotació i altra. D'aquesta manera serà interessant comprovar els preus d'aquests inputs amb els preus en origen, llotges i/o algunes empreses que subministren concentrats i pinsos a les explotacions. Labor ja del assessors.

Pinso per a vaques

En el gràfic 12 es pot veure l'evolució del preu del pinso per a vaques durant l'any 2008. La mitjana de 2007 fou de 248,04 €/t, i la del 2008 288,07 €/t, hi ha, per tant, un increment mitjà del 16,14%, per bé que l'evolució al llarg de 2008 sigui a la baixa. Del preu en el mes de gener al relatiu a desembre de 2008 hi hagut un descens del 20,29%.

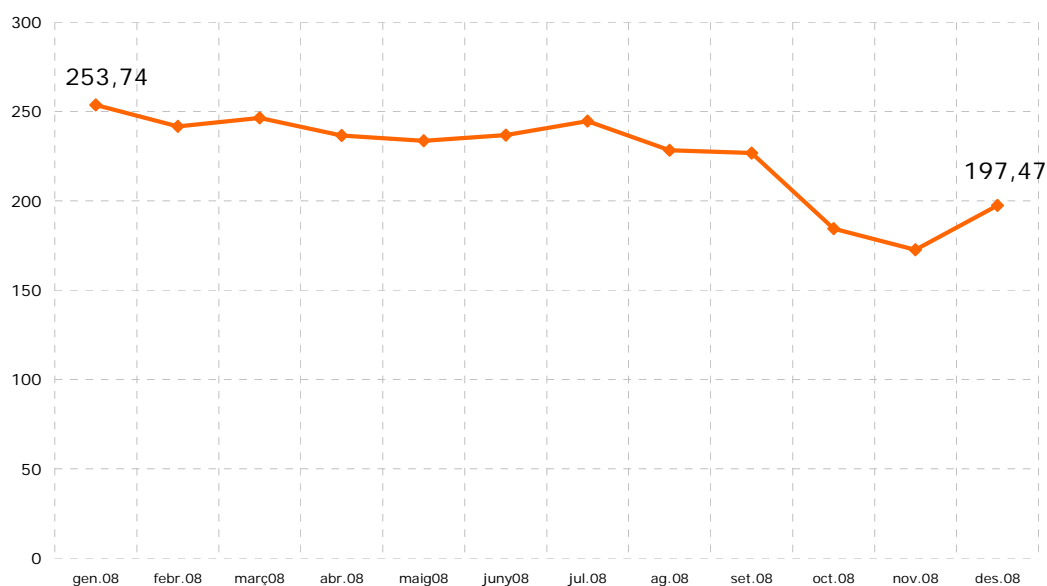
Gràfic 12.- Evolució del preu del pinso vaques, €/t. 2008

Pel que fa al pinso per a recia, el preu mitjà de 2007 va ser de 274,03 €/t i el de 2008 de 366,23 €/t, un increment molt important, del 33,65%. Té un comportament similar al pinso per a vaques, durant el 2008 ha anat a la baixa, un 13,11%, però venia de cotes elevades, i el preu mitjà és el que realment incideix en els resultats de l'activitat.

En els dos gràfics següents (gràfic 13 i 14) s'inclouen les evolucions dels preus del blat de moro i del tortó de soja 44 durant l'any 2008. Aquests dos ingredients són usuals en la composició dels pinsos equilibrats per a la producció de llet i recia.

Blat de moro (gra)

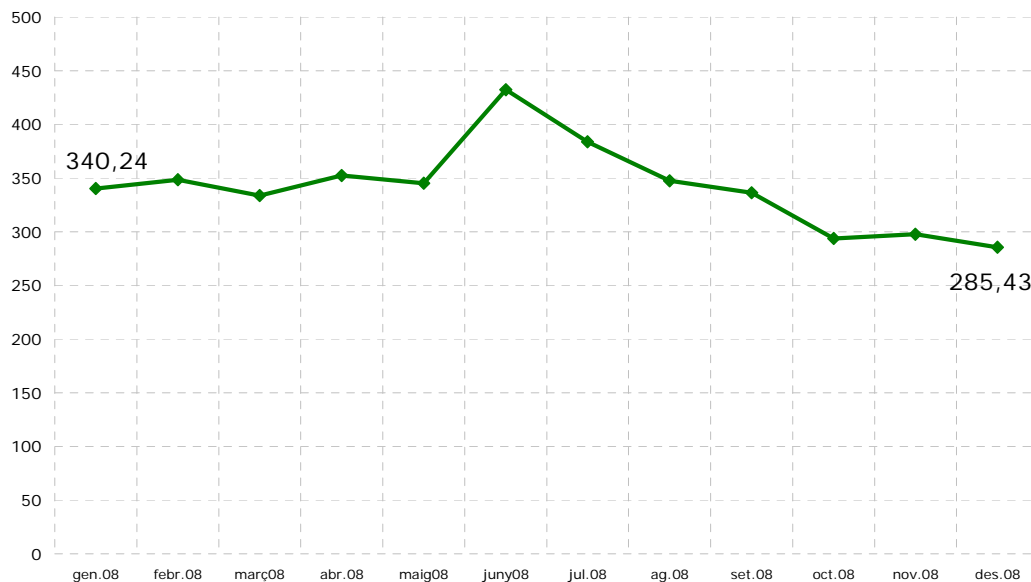
El preu a començament de 2008 va ser de 253,74 €/t situant-se en 197,47 €/t a finals d'any. De la mostra d'explotacions, per tant, durant el 2008 el preu ha baixat el 22%. No obstant, de diverses fonts en origen, la baixada ha estat del 31,54%. La repercussió de les baixades sempre està atenuada en el dia a dia de les explotacions. De fet, el desembre de 2008 es podia trobar blat de moro a 156,36 €/t (41 €/t més baix que el pagat, o repercutit, per les explotacions). En el gràfic 13 es veu l'evolució mensual de 2008.

Gràfic 13.- Evolució del preu del blat de moro en €/t. Any 2008

Tortó de soja 44

En el gràfic 14 s'inclou l'evolució del preu del tortó de soja 44 durant 2008.

Gràfic 14.- Evolució del preu del tortó de soja 44 en €/t. Any 2008

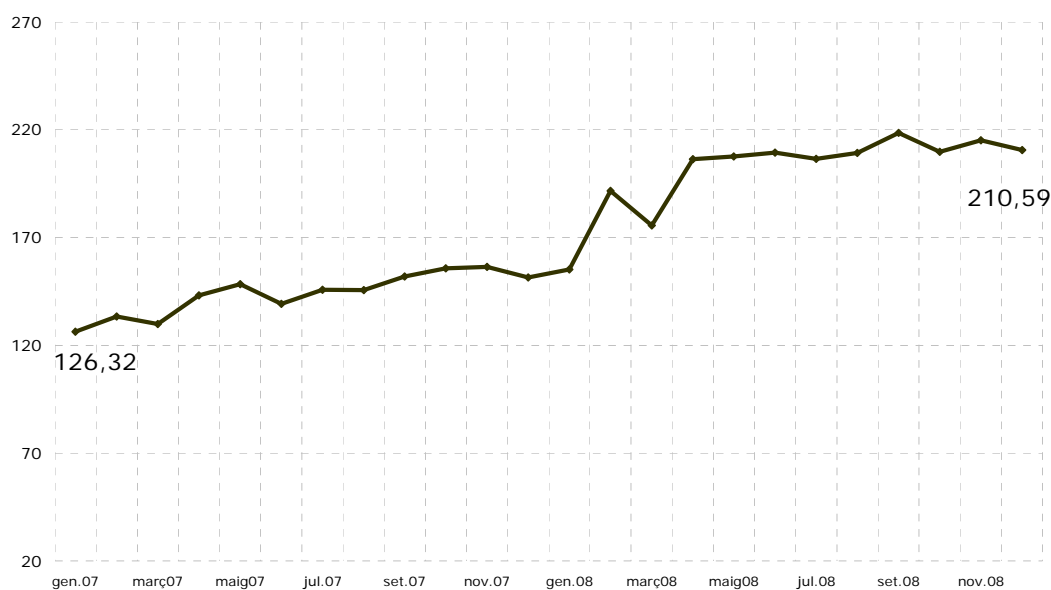
El tortó de soja 44, un dels ingredients més usats a les racions, va passar de 340,24 €/t el mes de gener a 285,43 €/t el mes de desembre, el preu mitjà del 2008, ateses les pujades i baixades, ha estat de 339,18 €/t, un preu realment molt elevat, sobretot si es té en compte que l'aportació nutritiva no és exclusiva del producte, podent cercar altres fonts més econòmiques. A finals d'any ha anat baixant, però a inicis de 2009 i fins el

març ha tornat a encarir-se. En origen el preu podia trobar-se, per exemple, el gener de 2008 a 305 €/t i el desembre a 287 €/t.

Alfals deshidratat

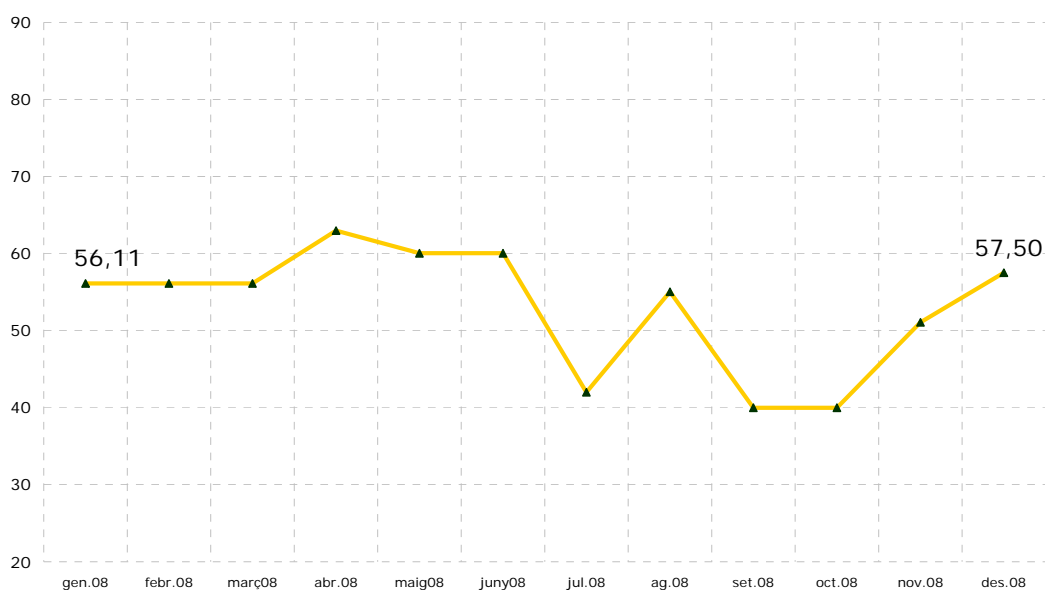
El preu mitjà de l'alfals deshidratat en el 2007 fou de 145,04 €/t, i el del 2008 de 195,86 €/t, un increment del 35,04%, valor important atès el seu ús en la majoria d'explotacions. Tal i com pot veure's al gràfic 15, durant tot l'any 2008 ha anat pujant, situant-se al desembre a 210,59 €/t.

Gràfic 15.- Evolució del preu de l'alfals deshidratat en €/t. Any 2008

Palla d'ordi

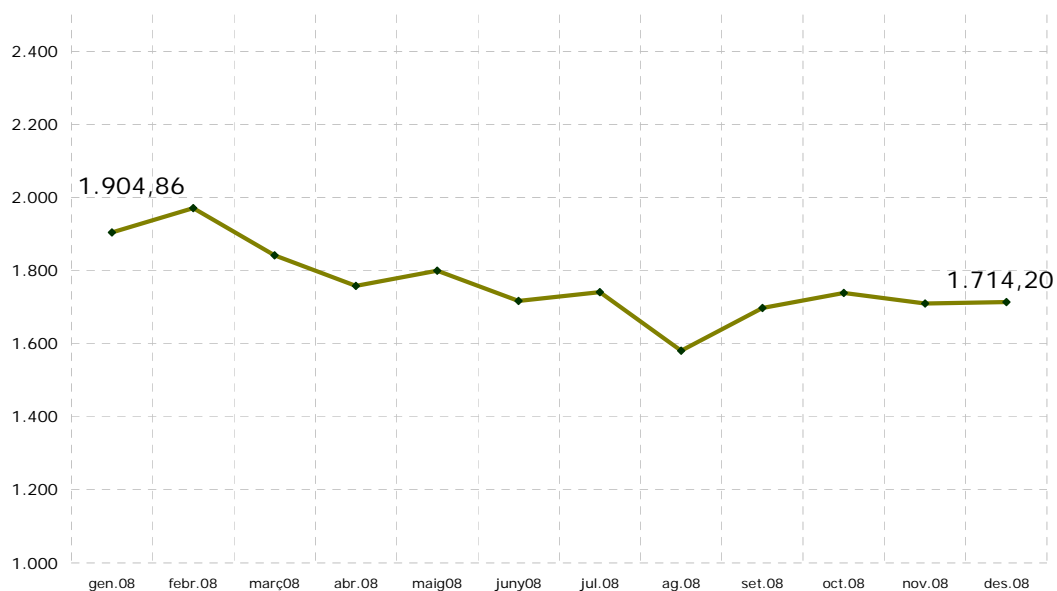
El preu mitjà de 2007 va ser de 60,88 €/t, i en el 2008 de 53,08 €/t. Cada any té més o menys el mateix comportament, baixa a l'estiu i puja a finals d'any (veure gràfic 16).

Gràfic 16.- Evolució del preu de la palla d'ordi en €/t. Any 2008

Llet en pols

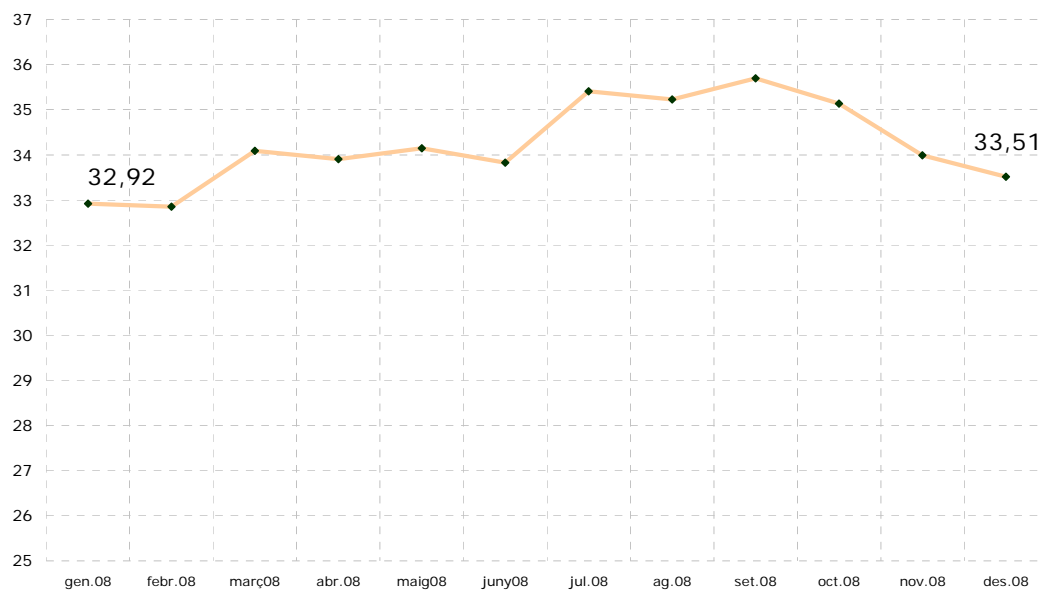
El preu de la llet en pols el 2007 tingué una mitjana de 1.839,60 €/t i en el 2008 fou de 1776,67 €/t, un descens del 3,4% (gràfic 17).

Gràfic 17.- Evolució del preu de la llet en pols en €/t. Any 2008

Bagàs de cerveseria

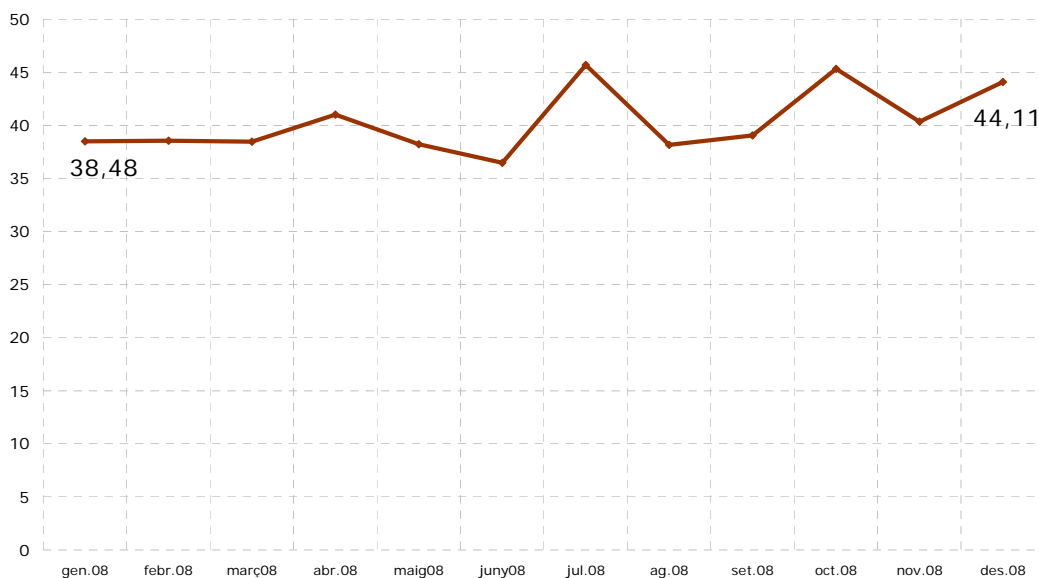
El preu mitjà del 2007 va ser de 29,31 €/t i el del 2008 de 34,31 €/t, un augment del 17% (gràfic 18).

Gràfic 18.- Evolució del preu del bagàs en €/t. Any 2008

Serradures de fusta

El preu mitjà del 2007 va ser de 37,53 €/t i el de 2008 de 40,65 €/t, un augment del 8,3% (gràfic 19).

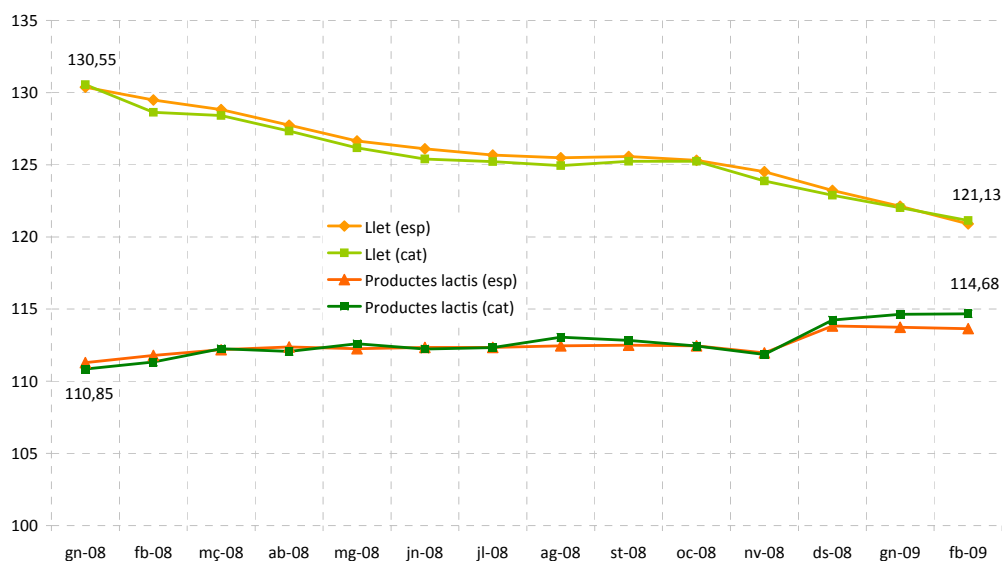

Gràfic 19.- Evolució del preu de serradures de fusta en €/t. Any 2008

Preus dels productes lactis

Índex de preus al consum

En el gràfic 20 es pot veure l'evolució de l'índex de preus de la llet i dels productes lactis a Catalunya i a Espanya, la base 100 correspon a l'índex de 2006. No hi ha diferències apreciables entre origen. Els productes lactis es mantenen al mateix nivell durant tot l'any però remunten lleugerament, un 3%, el desembre. La llet baixa aproximadament un 7,21% en tot el període considerat a Catalunya.

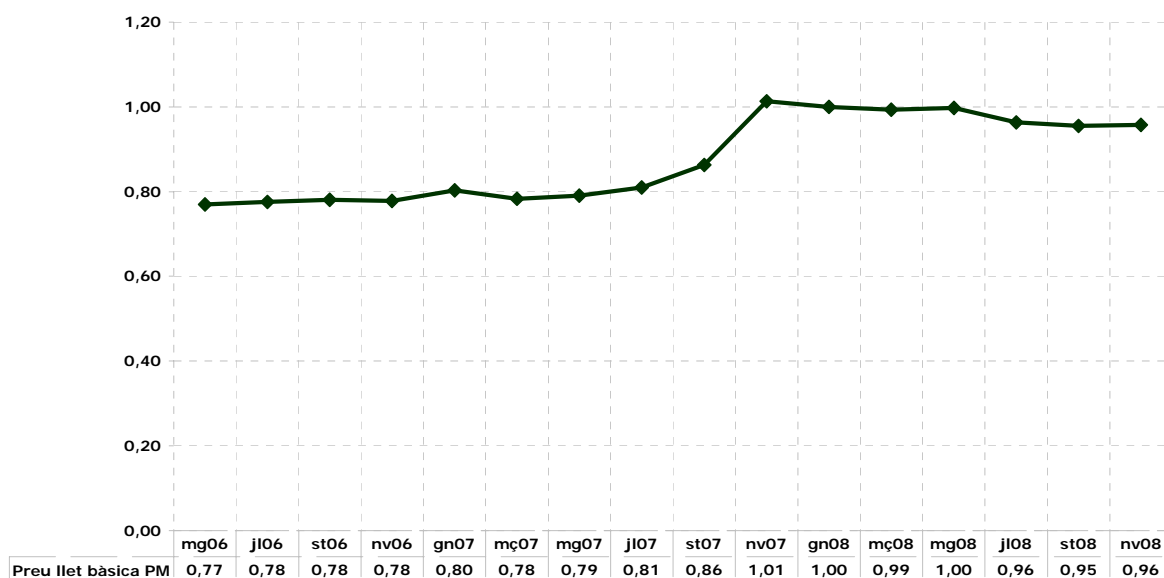

Gràfic 20. - Evolució de l'índex de preus al consum, llet i productes lactis, a Catalunya i Espanya, de gener 2008 a febrer 2009

El preu de la llet bàsica de primeres marques

Segons el seguiment de l'Observatori el preu de la llet bàsica de les primeres marques, durant l'any 2008, ha tingut una tendència a la baixa, si bé en conjunt el preu mitjà ha estat superior al de 2007 (veure gràfic 21).

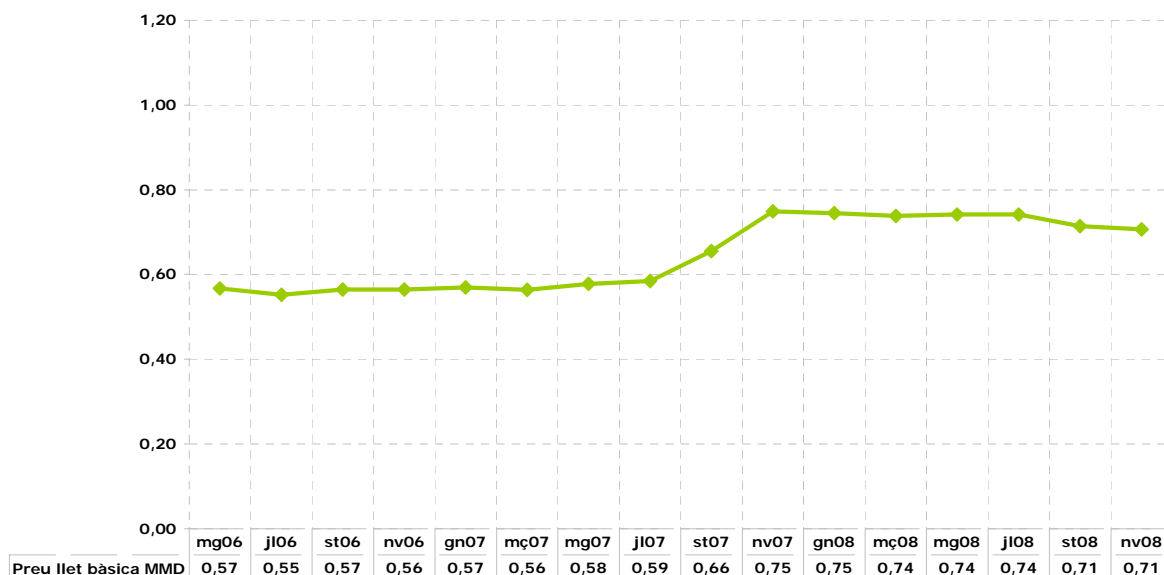
La mitjana de 2006 va ser de 0,78 cts/l, la de 2007 de 0,84 cts/l i la de 2008 de 0,98 cts/l, un augment del 16% respecte de 2007. En el gràfic 21 es pot veure l'evolució del preu mitjà de la llet bàsica de primeres marques de la mostra de supermercats de l'Observatori de la llet. La pujada dels preus en origen, al productor, de meitat de 2007, comença a repercutir al consumidor de setembre a finals d'any, mantenint-se uns quants mesos de 2008 fins a experimentar una lleugera tendència a la baixa.

Gràfic 21.- Evolució del preu de la llet bàsica PM als supermercats de Barcelona, de maig 2006 a desembre 2009

El preu de la llet bàsica de marques de distribució

La mitjana de 2006 va ser de 0,56 cts/l, la de 2007 de 0,62 cts/l i la de 2008 de 0,73 cts/l, un augment del 19% respecte de 2007. En el gràfic 22 es pot veure l'evolució del preu mitjà de la llet bàsica de marques de distribució de la mostra de supermercats de l'Observatori de la llet.

Gràfic 22.- Evolució del preu de la llet bàsica MDD als supermercats de Barcelona, de maig 2006 a desembre 2009

Tal i com pot veure's la tendència ha estat la mateixa que el preu de les primeres marques, si bé el preu mitjà de tota la sèrie ha estat de **0,6461 €/l** mentre que la de primeres marques ha estat de **0,8770 €/l**. Les

marques de distribució estan, pel que fa al preu, un **26%** més baix que el de les primeres marques.

El preu d'altres productes lactis

Llet funcional

L'any 2006 el preu mitjà de la llet funcional de primeres marques fou de 1,07 €/l, el del 2007 de 1,15 i el del 2008 1,24. De 2007 a 2008 el preu ha pujat el 7%.

Pel que fa al preu de les marques de distribució, la mitjana de 2006 va ser de 0,76 €/l, la del 2007 0,80, i el 2008 va pujar el 19% situant-se a 0,96 €/l.

En la següent taula es pot comparar el preu mitjà per als anys 2006, 2007 i 2008 de les diferents modalitats de llet líquida.

	Llet bàsica			Llet funcional		
	PM	MDD	Diferència	PM	MDD	Diferència
2006	0,78	0,56	28,21%	1,07	0,76	28,97%
2007	0,84	0,62	26,19%	1,15	0,80	30,43%
2008	0,98	0,73	25,51%	1,24	0,96	22,58%

Taula 6.- Preu mitjà de la llet, bàsica i funcional, en €/l, segons primeres marques i marques de distribució, per als anys 2006, 2007 i 2008.

Per exemple, pel que fa a la llet bàsica, el preu de la primera marca a l'any 2006 era 28,21% més elevat que el preu de la marca de distribució, i a l'any 2008 continua sent superior però amb menys diferència. El preu de la llet funcional és també favorable a la primera marca, però la diferència en preu s'ha escurçat molt més, del 30% al 22,5%. Observem també que el preu de la llet funcional de MDD és inferior al preu de la llet bàsica de la primera marca. Lògicament, el consumidor s'ha de fer preguntes sobre el contingut i les qualitats, ja que la diferència de preus és evident.

Llet fermentada (iogurts i altres)

A la taula següent s'indiquen els preus mitjans dels 3 anys, tant per a les primeres marques com per a les de distribució.

	Llet fermentada		
	PM	MDD	Diferència
2006	3,13	1,41	54,95%
2007	3,19	1,38	56,74%
2008	3,20	1,35	57,81%

Taula 7.- Preu mitjà de la llet fermentada, en €/l, segons primeres marques i marques de distribució, per als anys 2006, 2007 i 2008.

En aquest cas el preu de la llet fermentada de MDD és molt més baix que el de les PM, i de cada cop hi ha més diferència, una clara mostra de la competència de la MDD en productes de més valor afegit.